

ÅRSMELDING

2017

Innhold

Aktuell kommentar	3
Betjente anlegg; Toraneset, Årabrot og Etne	3
Etablering av HIM Transport AS.....	3
Slam.....	3
Miljø- og kvalitetssikring.....	3
Gjenbruk	4
Kompostering og deponi	4
Næring	4
Avsluttende kommentar.....	4
Årsmelding 2017	5
Virksomhetens art og hvordan den drives	5
Videre drift.....	5
Redegjørelse for årsregnskapet	5
Driftsinntekter	5
Driftskostnader	5
Netto finanskostnader	5
Resultat	5
Kontantstrømmer	5
Balanse	6
Finansiell risiko.....	6
Arbeidsmiljø.....	6
Likestilling	7
Ytre miljø	7
Nærmiljøtiltak.....	9
Framtiden	9
Styret i HIM	11
Regnskap 2017	12
Resultatregnskap 2017	12
Balanse	13
Kontantstrømsanalyse.....	16
Noter	17
Revisors beretning	25
Organisasjon 2017	28
Organisasjonskart for HIM IKS.....	28
Representantskap	29
Styret	29
Klagenemnda for HIM IKS.....	29
HIM 10 år – veien videre	31
Strategiplanarbeid:.....	31
Renovasjon og slam	32
Renovasjonsvirksomheten.....	32
Skjermbilde fra de nye dataterminalene i renovasjonsbilene.....	33
Klager på manglende tømning.....	34
Slamtømming.....	34
Ny operatør	34
Nye bilterminaler	34

Analyseprøver	35
Tømminger	35
Slamgebyr	35
Ny innsamlingsordning	35
Informasjonsarbeid og omdømmebygging	36
Arrangement, kurs ol.	36
Avfallsreduksjon:.....	36
Ryddeaksjoner:	36
Avfallsmengder og sorteringsgrad	37
Mulige forklaringer:	37
Sorteringsgrad:	38
Næring	40
Byggavfall, avfallsbaserte råvarer til materialgjenvinning:	40
Stor økning i innhenting av Risiko og smitteavfall:	40
Miljø- og avfallsrapportering:	40
HMS, kvalitetssikring og miljø.....	41
Annen informasjon	42
Telefonstatistikk.....	42
Gebyrutvikling renovasjon.....	42
Selvkostfond	43
Langsiktig gjeld.....	43

Aktuell kommentar

I 2017 var HIM 10 år, og dette ble markert i ulike sammenhenger både internt i selskapet og med en feiring i september sammen med styret og eierne. Ellers hadde vi våren 2017 spesiell fokus på oppstart av nytt renovasjonsanbud med RenoNorden AS. Selskapet gikk konkurs i september og renovasjonsdriften utføres nå i egenregi i HIM Transport AS. I tillegg var det stort fokus på ruteplanlegging og utlevering av beholdere for innsamling av glass- og metall-emballasje. Den nye henteordningen av glass- og metallemballasje startet opp 01.01.18.

Betjente anlegg; Toraneset, Årabrot og Etne

På Toraneset ble det betjente mottaket for farlig avfall, ee-avfall m.m. offisielt åpnet av ordføreren i Vindafjord, Ole Johan Vierdal, i april 2017. Det er nå lagt til rette for bedre mottak av avfall samt bedre service og veiledning til våre kunder.

I 2017 er det planlagt et mindre overbygd mottak på miljøstasjonen i Etne etter samme mal som på Toraneset. Anlegget skal bygges og tas i bruk i 2018.

På Årabrot ble det bygget flere store omlastingsbinger for bl.a. mottak og omlasting av glass- og metallemballasje.

Etablering av HIM Transport AS

Sommeren 2017 ble selskapet HIM Transport AS etablert som en følge av store økonomiske problemer i RenoNorden AS, og muligheter for at selskapet kunne gå konkurs. Konkursen ble en realitet i september 2017, og mannskaper og biler ble overført fra RenoNorden sitt konkursbo til HIM Transport AS. Selskapet er 100% eid av HIM IKS.

Slam

Sommeren 2017 endret vår slamrenovatør navn til JTR-gruppen etter en fusjon mellom dette selskapet og SJT-Miljø AS. JTR utfører nå arbeidet i hht anbud som ble vunnet av SJT-miljø. På HIM sitt kundesenter jobbes det tett opp mot slamrenovatør og våre slamkunder, og det er gjennomført kompetanseheving ved kursing, deltakelse på biler for å få bedre forståelse for faget samt samlinger med administrasjonen i eierkommunene til HIM.

Miljø- og kvalitetssikring

HIM hadde varslet revisjon fra Fylkesmannen på Årabrot i august 2017, og fikk ingen avvik. Fylkesmannen var også på uvarslet inspeksjon på Toraneset i juni uten at HIM fikk avvik. Ellers er det jobbet mye med å få godkjent eldre slam-kompost som produkt, og godkjenning av metoder for slam- og hage-kompostering. Her har HIM hatt samarbeid med Fylkesmannen og Mattilsynet.

Vi opplever at det stilles stadig økende krav til kvalitet knyttet til alle avfalls-fraksjoner, og dette stiller igjen nye krav til oss som mottaker og deretter leverandør av råvarer som papir, glass, trevirke og farlig avfall for å nevne noe.

For å sjekke at restavfallet som samles inn fra våre abonnenter behandles i tråd med våre forventninger og i hht kontrakt, ble det gjennomført en kvalitetstur/ revisjon i september 2017 til Finspång Tekniska Verken i Sverige. Her hadde HIM møte og omvisning, og fikk se et anlegg med høy miljøstandard og gode rutiner. Anlegget bar preg av å være godt driftet og gav totalt sett et godt inntrykk.

Gjenbruk

Vi ser at det er etablert svært mange bruktbutikker i vår region, samt mye aktivitet på nettsider som «Finn» og FB-sider som «Til salgs på Haugalandet» o.l. Affi bruktbutikk opplevde dermed stagnerende omsetning både i 2016 og 2017. Det er gjennomført auksjoner på Affi de siste årene, og dette bidrar til en del blest og nye kunder til bruktbutikken. På de andre 2 anleggene til HIM har vi Skattkamre som er svært populære og som bidrar til ytterligere gjenbruk i HIM-kommunene.

Kompostering og deponi

Sommeren 2016 fikk HIM en fornyet tillatelse til å kompostere mat og slam på Toraneset Miljøpark. I denne tillatelsen ble det stilt flere vilkår som HIM valgte å klage på. Klagen er fortsatt ikke ferdigbehandlet av Miljødirektoratet. Det er fortsatt stor og økende etterspørsel etter kompostproduktene, både fra privatpersoner og fra anleggsgartnere, entreprenører m.m. Når det gjelder det eksisterende deponiet på Toraneset, ble deponigassanlegget endret fra et ordinært faklingsanlegg til et avansert oksidasjonsanlegg i 2017 etter å ha fått tillatelse fra Fylkesmannen. Vi regner nå med å ha god og stabil drift på deponigassanlegget.

Næring

Næringsavdelingen har et stabilt kundegrunnlag, og det jobbes for å gi et bredt tilbud til hver enkelt kunde. Det har vært stor fokus på mottak og innsamling av farlig avfall og risikoavfall. I tillegg jobber avdelingen for å markedsføre HIM sitt brede tilbud, også knyttet til deponi m.m.

Avsluttende kommentar

HIM har nå innført henteordning for glass- og metallemballasje, og i 2017 hadde Vepro/Avdeling for arbeid og tilrettelegging i Tysvær kommune jobben med å montere og sette ut ca 20 000 beholdere i HIM-kommunene. Det var en formidabel jobb som ble løst på en utmerket måte!

Ellers har det i løpet av året vært jobbet med moderne avfallsløsninger som nedgravde containere. I 2017 ble det første nedgravde anlegget etablert ved boligkomplekset Hollenderhaugen i Haugesund, samt at flere anlegg ble ferdigstilt ved kommunale virksomheter i Haugesund, bl.a. ved Rossabø skole.

Jeg vil avslutte med å takke alle ansatte for innsatsen og takke styret, kunder og andre forbindelser for godt samarbeid!

Gro Staveland
Adm.dir.

Årsmelding 2017

Virksomhetens art og hvordan den drives

Haugaland Interkommunale Miljøverk (HIM) er et interkommunalt selskap eid av kommunene Bokn, Etne, Haugesund, Tysvær og Vindafjord. Selskapet er opprettet for å utføre oppgaver tilknyttet renovasjon, slam og gjenvinning for disse kommunene. Selskapet har hovedkontor i Vindafjord kommune.

HIM utfører i dag alle renovasjons- og slamtjenestene for eierkommunene. I tillegg tilbyr selskapet renovasjonstjenester til næringslivet i Nord Rogaland.

Videre drift

Regnskap og balanse er satt opp i samsvar med krav i regnskapsloven. Etter styrets mening viser de økonomiske resultatene at forutsetningen for å drive videre er til stede.

Redegjørelse for årsregnskapet

Her følger en oversikt over regnskapsmessige forhold.

Driftsinntekter

Selskapet hadde i 2017 en samlet driftsinntekt på 105 mill kr. Inntekten er noe lavere enn i 2016, og dette skyldes i all hovedsak at renovasjons-gebyret ble satt ned med 13%.

Driftskostnader

Driftskostnadene for 2017 var totalt på 103 mill. kr. Kostnadene er lavere enn i 2016, og hovedårsaken til dette er lavere kostnader til renovasjons-tjenesten. Anbudet til RenoNorden AS med oppstart 01.01.17 var betydelig lavere enn forrige kontrakt.

Netto finanskostnader

Netto finanskostnader var på 499 000 kr, noe som er 42% under budsjett. God likviditet og gunstig renteutvikling medførte nedgang i finanskostnader og økte finansinntekter.

Resultat

Ordinært resultat for selskapet ble et overskudd på ca 1,9 mill kr før skatt. Underskuddet på 45 000 kr på renovasjon var ca 2,0 mill kr bedre enn budsjettet. Årsaken til at det ikke ble et større underskudd som budsjettet er bl.a. at HIM har oppnådd gode priser på salg av materialer som papir og metall til materialgjenvinning. Dette utgjør 1.5 mill kr. Det avdekkes fremdeles en rekke "gratispassasjerer" ved oppdatering av registre knyttet til husholdningskunder.

Positive resultater har medført at HIM har satt ned renovasjonsgebyret hvert år de siste årene. I 2017 ble standard renovasjonsgebyr satt ned med 13%, noe som tilsvarer en inntektsreduksjon på kr. 9.1 mill kr.

Kontantstrømmer

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var på 11.9 mill kr.

De samlede investeringene i anlegg, maskiner og utstyr i 2017 var 27,6 mill kr, som er finansiert delvis via drift og delvis via låneopptak. Den store inventeringen i 2017 var beholdere til glass- og metallemballasje.

Selskapets likvidbeholdning pr 31.12.2017 var 17.5 mill kr.

Balanse

Eiendelene i selskapet var på totalt 102 mill kr. Langsiktig bankgjeld var på 45.8 mill kr og egenkapitalen var på 22 mill kr. Egenkapitalen er hovedsakelig bundne midler og er et uttrykk for verdiene i selskapet (eiendeler minus gjeld). Det er et mål for styret å opparbeide solid egenkapital. Likviditeten har vært god.

I tillegg har selskapet intern gjeld på 12 mill kr som er reservert til avslutting og etterdrift av deponiet på Toraneset miljøpark. Siste år for avsetning til fondet var i 2012. Selskapet fikk i februar 2016 tillatelse til avslutting og etterdrift av deponiet, og siste ordinære driftsår vil være 2020. Deponiet skal være ferdig avsluttet innen 31.12.21.

Finansiell risiko

HIM er lite eksponert for finansiell risiko. Inntekter og utgifter er i norske kroner og selskapet er i svært liten grad eksponert for valutarisiko. Selskapet er eksponert for endringer i rentenivået, da selskapets gjeld har hovedsakelig flytende rente. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investeringsmulighetene i fremtidige perioder. Risikoen blir likevel vurdert til å være relativt lav. Selskapet gjør for tiden ikke bruk av finansielle instrumenter for å redusere finansiell risiko. Risikoen for tap på fordringer er vurdert som lav.

Arbeidsmiljø

Selskapet har som målsetting å ta vare på helsa til de ansatte, både fysisk og mentalt. HIM har avtale med SOS Internasjonal og det utarbeides årlig en samarbeidsplan. I 2017 ble det gjennomført helseundersøkelse for alle ansatte inkl. kreftscreening og fysisk arbeidsbelastningstest (frivillig).

Som et helsefremmende tiltak har bedriften en ordning der det gis økonomisk støtte knyttet til trening og aktivitet.

Det utføres verneunder på miljøparkene hver mnd. og det ble avholdt 3 personalmøter i løpet av året der HMS og avvik alltid er på agendaen.

HIM er ellers IA-bedrift og har inngått samarbeidsavtale med Kreftomsorg Rogaland.

HIM har følgende mål knyttet til arbeidsmiljø:

- HIM skal fortsette å være en IA-bedrift
- Det skal utarbeides årlig samarbeidsplan med bedriftshelsetjenesten
- De ansatte skal ha tilbud om helseundersøkelse hvert 2. år
- Det skal gjennomføres ergonomiundersøkelser min. hvert 3. år
- Sykefraværet skal være <2 % for korttidsfravær og <4 % totalt sett
- HIM skal ikke ha fraværsskader

År	Totalt %	Korttidsfravær %	Langtidsfravær %
2017	4,70	0,70	4,00
2016	5,85	0,71	5,14
2015	6,06	0,74	5,33
2014	4,48	1,16	3,32
2013	6,71	1,85	4,86
2012	3,97	1,6	2,37

De siste 3 årene har korttidsfraværet vært mindre enn 1%, og mål-oppnåelse knyttet til korttidsfravær mindre enn 2% er oppnådd i alle år etter 2009. Langtidsfravær var noe lavere i 2017 enn de foregående årene, og skyldes i stor grad noen få lange sykefravær.

Det ble registrert 1 personskade i 2017 som medførte fravær fra arbeid blant de ansatte. En person kjørte på noe i restavfallet som førte til et høyt smell. Vedkommende (lærling) fikk problemer med ørene/hørselen etterpå og måtte oppsøke legevakst.

Sommeren 2017 var det et uhell på Toraneset Miljøpark der en under-entreprenør falt ned fra bilen og skadet seg i skulder og rygg slik at han måtte hentes av ambulanse. Ulykken ble rapportert til politi og Arbeidstilsyn i hht prosedyrer, og det gikk heldigvis bra med han som skadet seg. Uhellet medførte at det ble foretatt en intern gjennomgang av instruksjoner og prosedyrer, og det ble bl.a. bestemt at HIM skal revidere den aktuelle underentreprenøren i løpet av våren 2018.

Likestilling

HIM har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling. I selskapet skal det ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering.

Selskapet har tradisjonelt rekruttert fra svært mannsdominerte miljøer, men dette har endret seg mye de senere årene. Av selskapets 39 fast ansatte er 13 kvinner, inkl. en kvinnelig lærling i gjenvinningsfaget. Daglig leder er kvinne og ledergruppen i HIM består av 3 kvinner og 3 menn. Styret bestod i 2017 av 4 kvinner og 4 menn.

Ytre miljø

HIM tar prøver av sigevann og grunnvann på Toraneset Miljøpark i tråd med utslippstillatelse. I tillegg tar HIM prøver av overvann fra avfallsmottak/ hage kompostering på Årabrot Miljøpark i hht tillatelse.

Haugesund kommune har ansvar for miljøundersøkelser knyttet til deponiovervåkingen ved Årabrot Miljøpark i hht tillatelse fra Fylkesmannen.

Toraneset Miljøpark: Oppsummering av miljøundersøkelsene i 2017 viser at sigevannet igjennom året har noe lavere nivåer av partikler (suspendert stoff) og næringssalter sammenlignet med de foregående årene. Nivået av løst organisk stoff og kjemiske oksygenforbruk er likt med det foregående året. Nivået av tungmetall og organiske miljøgifter ligger på omtrent samme nivå som tidligere år, og det er da lave/moderate nivå. Det ble ikke påvist olje eller aromatisk løsemiddel i sigevannet.

Sigevannmengden gjennom 2017 er den høyeste de siste 5 årene. Dette har en sammenheng med stor nedbørsmengde gjennom 2017. Estimert totalutslipp av nitrogenforbindelser er lavere enn de foregående årene, men nivået av organisk stoff og KOF er noe høyere enn det foregående året, men lavere enn 2015. Det er som tidligere år liten grunn til å tro at resipienten bli påvirket av tilførselen av sigevann, sett i lys av den store vann-utskiftingen som forekommer i resipienten, og generelt lave akkumulerte utslipp av tungmetaller og organiske miljøgifter.

Vannprøver som ble tatt av grunnvann viser at det ikke kan konkluderes med tilførsel av sigevann til noen av fjellbrønnene. Grunnvannet ved løsmassebrønn 1 har et forholdsvis høyt nivå av nitrogen, noe som kan tilskrives en forurensingsepisode av sigevann noen år tilbake. Det kan ikke påvises noen ny tilførsel av sigevann igjennom 2017. For grunnvann i løsmasser ved brønn 2 og 3 kunne det ikke påvises noen påvirkning av grunnvannet. Vannprøvene fra løsmassebrønn 2 og 3 hadde som tidligere år en dårlig vannkvalitet med forholdsvis høye konsentrasjoner av nitrogen og organisk stoff, men dette var til dels også tilfelle for referansebrønnene. Den lave ledningsevnen for vannet fra grunnvannsbrønn 2 og 3 viser at grunnvannet ikke blir påvirket av sigevann.

Årabrot Miljøpark – HIM sin prøvetaking av overvann fra avfallsmottak/ hagekompostering: Overvannet blir ledet til sigevannsledning for Sigevann sør, som er det gamle avfallsdeponiet ved Årabrot. Overvannet har ingen kontakt med avfall som ligger i deponiene ved Årabrot. Noe overflatevann fra omkringliggende terreng/skogområde vil renne inn på området og blir ledet via mengdemåler og prøvetakingsstasjon.

Analyseresultatene viste at overflatevannet har et forholdsvis høyt TOC nivå. Den sannsynlige grunnen til dette er at overflatevann fra omkringliggende myrlendte landområder drenerer inn på området til Årabrot miljøpark. Myrvann eller vann fra skogbunn vil normalt ha et forholdsvis høyt nivå av TOC som er mye høyere enn det en normalt har på en asfaltert plass. Nivåene av de undersøkte metallene i overflatevannet var lave, men likevel en del høyere enn det en forventer av uforurenset overflatevann. Sigevannet i sigevannsledningen som vannet blir sluppet ut i vil ha et høyere nivå av TOC og sannsynligvis også et omtrent tilsvarende nivå for bly, nikkel krom og arsen, eller høyere for kobber. Dermed vil ikke overflatevannet fra Årabrot miljøpark forverre vannkvaliteten i sigevannet.

Årabrot Miljøpark – Haugesund kommune sin prøvetaking knyttet til deponiene: Oppsummeringen viser at sigevann fra både deponi sør og nord har en nøytral pH verdi som indikerer tilfredsstillende kjemiske nedbrytningsprosesser i deponimassene. Sammensetningen til sigevannet fra deponi sør viser tydelig at vannet kommer fra et gammelt deponi der en del av tilgjengelige utlekkbare stoffer etter hvert har forsvunnet. Sigevann fra deponi nord har imidlertid et nivå av mange av de undersøkte parameterne som samsvarer med gjennomsnitt for norske avfallsdeponi. Nivået av tungmetaller og organiske miljøgifter i sigevannet fra både deponi nord og sør er lavt.

Det estimerte totalutslippet ifra deponiet er noe høyt sett i lys av en høy sigevannsmengde, men sett i lys av at sigevannet blir sluppet ut i en sterk resipient, indikerer dette at det neppe foreligger noen akutt toksisk effekt i resipienten som følge av utslippet. Næringssaltene vil neppe medføre noen nevneverdig gjødsling og forringelse av resipientvannet på grunn av stor vannutskifting.

Vannkvaliteten for grunnvannsbrønn 2 er forholdsvis dårlig, mens grunn-vannet fra brønn 4 er forholdsvis bra. Det er mulig at grunnvann fra brønn 2 blir påvirket av sigevann fra deponi sør. For brønn 4 er en eventuell påvirkning av sigevann fra deponi nord svært liten.

Resipientundersøkelse: I hht utslippstillatelse ble det gjennomført resipient-undersøkelse ved Toraneset i 2017. I konklusjonen sies: "Det er jevnt over svært gode til gode forhold ved stasjonene for de ulike biologiske indeksene noe som er i samsvar med tidligere undersøkelser. Samlet sett viser resultatene fra undersøkelsen i 2017 at det ikke har skjedd betydelige endringer i resipienten ved Toraneset miljøpark. For de fleste parametrene er det svært gode eller gode miljøforhold. Det er imidlertid som i tidligere år mulig å påvise noe forhøyede verdier for flere PAH-stoffer ved stasjonene i nærheten av anlegget."

Haugesund kommune gjennomførte resipientundersøkelse ved Årabrot i 2015.

Nærmiljøtiltak

På Toraneset Miljøpark føres det logg alle arbeidsdager med registrering av lukt på anlegget. I 2017 ble det loggført 41 dager med lukt på eller ved anlegget mot 34 dager i 2016 og 55 dager i 2015. De fleste dagene var lukten kortvarig (0.5 – 2 timer) før den var borte igjen. Det viser seg at 13 av de registrerte luktutslippene kom fra omlastingsbingen for restavfall. HIM må derfor ha høyt fokus på at restavfall alltid hentes til avtalt tid, og ikke blir liggende for lenge i omlastingsbingen.

I 2017 mottok HIM 21 klager fra naboer nær Toraneset knyttet til lukt, mens det ble mottatt 7 klager i 2016 og 22 klager i 2015. Noen av klagenes ble mottatt samme dag, og gjelder dermed samme luktutslipp. HIM har i 2017 jobbet mye med kompost i gammelt slamlager for å få denne komposten godkjent, og mistenker at noen av luktutslippene kan stamme fra dette arbeidet. Årlig møte med naboer ble gjennomført 30.11.17.

I løpet av 2017 ble det gjennomført ulike tiltak knyttet til drift på deponiet og komposteringsanlegget. Det nye deponigassanlegg ble endret ved at fakkelen ble byttet ut med et oksidasjonsanlegg som ikke er sensitivt for lave og/eller varierende mengder metan og oksygen.

På komposteringsanlegget er det gjort en rekke tiltak. Matavfallsmottaket er flyttet inn under tak med nettingvegger. Det legges også mer struktur (treflis) oppå kompostrankene, og det er gjort tiltak mht rydding, kosting m.m. Tiltakene totalt sett har medført en stor nedgang i antall fugl som observeres på og ved anlegget. Dette er også dokumentert ved månedlige fugletellinger av en innleid ornitolog.

HIM har ikke mottatt klager på lukt fra Årabrot Miljøpark.

Framtiden

I 2017 var HIM 10 år, og i februar startet arbeid med en ny strategisk plan for HIM opp med en 2-dagers strategisamling på Fitjar. Her var hele styret samlet sammen med ledelsen i HIM, verneombud og tillitsvalgte. Styret har hatt strategiarbeidet til drøfting noen ganger i løpet av 2017, og planen ble vedtatt av styret i mars 2018. Her vises det til en rekke spennende oppgaver og utfordringer for HIM de kommende årene.

RenoNorden AS (RN) ble tildelt ny renovasjonskontrakt med HIM i 6 år fra 01.01.17. I løpet av høsten 2017 gikk imidlertid selskapet konkurs, og HIM overtok renovatører og biler fra RN sitt konkursbo. Renovasjonsdriften gjennomføres nå i egenregi i det nyopprettede selskapet HIM Transport AS.

Denne driften skal evalueres våren 2019, og styret vil deretter ta stilling til om HIM skal fortsette å drive tjenesten i egenregi eller om den skal lyses ut på anbud igjen.

Når det gjelder tillatelsen til kompostering på Toraneset, er denne fortsatt til endelig klagebehandling hos Miljødirektoratet. Det er dermed fortsatt usikkerhet knyttet til fremtidig behandling av matavfall og slam, og det er mulig at all behandling av biologisk materiale på sikt må utføres utenfor egen region. HIM deltar imidlertid i utredning knyttet til mulig etablering av et biogassanlegg i regionen, og ser på andre alternative lokale behandlings-måter av dette avfallet.

Det er nå bare to år til Norge skal nå 50% materialgjenvinning for husholdningsavfall, og EU skjerper kravene frem mot 2025, 2030 og 2035. I dag ligger Norge på rundt 38%, mens HIM materialgjenvinner ca 39% av husholdningsavfallet. De neste årene må HIM fokusere spesielt på utsortering av matavfall og emballasje av glass og metall fra henteordningene hos husholdningene. På miljøparkene er det særlig behandlet trevirke som skaper store utfordringer. Denne fraksjonen sendes pr. nå til energigjenvinning, og det er ingen tilbud om materialgjenvinning med unntak av noen prøveordninger knyttet til produksjon av sponplater. Behandlet trevirke kan dermed bli den store jokeren mht oppnåelse knyttet til materialgjenvinning. Det kan bli vanskelig å nå målene med dagens teknologi og sorteringsordninger, og her ligger det store utfordringer for bransjen og for HIM.

Vi ser frem til å løse oppgavene i fellesskap i årene som kommer!

Haugesund 23. april 2018

Arild Karlsen
Styreleder

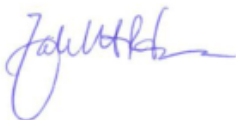
Liv Auestad
Nestleder

Jo Inge Hagland
Styremedlem

Ann Jeanette Sunde
Styremedlem

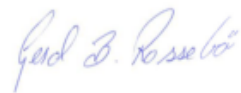
Jarle Utne Reitan
Styremedlem

Terje Knoff
Styremedlem

Sarah Marie Ness Haaland
Styremedlem

Gerd Borgny Rossebø
Ansattes representant

Gro Staveland
Administrerende direktør

Styret i HIM 2017

Fra venstre: Liv Auestad, Terje Knoff, Arild Karlsen, Sarah Marie Ness Haaland, Ann Jeanette Sunde Olaussen, Jo Inge Hagland, Gro Staveland, Knut Arvid Hagenberg, Gerd Borgny Rossebø og Jarle Utne Reitan.

Regnskap 2017

Resultatregnskap, Balanse, Kontantstrømanalyse og Noter til årsregnskapet.

Resultatregnskap 2017

Morselskap					Konsern
2016	2017	Budsjett	Beskrivelse	Note	2017
			Driftsinntekter og driftskostnader		
32 728 420	32 827 226	31 735 000	Inntekter Miljøparkene		34 104 229
5 379 494	6 802 855	6 170 000	Slaminntekter kommunene		5 528 613
67 424 846	59 547 067	59 320 000	Renovasjonsinntekter kommunene		59 547 067
2 954 416	4 883 086	3 025 000	Gjenvunne materialer		4 883 086
606 278	937 934	180 000	Annen driftsinntekt		1 505 501
109 093 454	104 997 559	100 430 000	Sum driftsinntekter	1, 13	105 568 496
54 658 436	45 729 026	46 280 000	Direkte kostnader		41 655 684
28 286 121	29 743 703	28 595 000	Lønnskostnad	3	31 714 161
9 231 884	10 066 802	10 055 500	Avskrivning på varige driftsmidler	6	10 117 469
17 602 361	17 052 094	15 442 000	Annen driftskostnad		19 461 907
109 778 802	102 591 625	100 430 000	Sum driftskostnader		
-685 348	2 405 933	57 500	Driftsresultat		2 619 275
			Finansinntekter og finanskostnader		
662 019	752 447	550 000	Renteinntekt		752 722
0	0	0	Annen finansinntekt		0
0	0	0	Nedskrivning finansielle anleggsmidler		0
-664 835	-684 210	-840 000	Rentekostnad		-684 210
-577 000	-568 250	-575 000	Annen finanskostnad		-568 250
-579 816	-500 013	-865 000	Netto finansresultat		-499 738
-1 265 164	1 905 920	-807 500	Ordinært resultat før skattekostnad		2 119 537
221 248	-487 487		Skattekostnad på ordinært resultat	5	-537 438
-1 486 412	1 418 433		Årets resultat	7	1 582 099
			Anvendelse av årsresultatet		
0	0		Avsatt utbytte		0
0	0		Minoritetsandel av årets resultat		0
-1 486 412	1 418 433		Annen egenkapital/Konsernets fond		1 582 099
-1 486 412	1 418 433		Sum anvendelse	7	1 582 099

Balanse

Morselskap		Konsern		
2016	2017	Beskrivelse	Note	2017
		EIENDELER		
		ANLEGGSMIDLER		
		Immaterielle eiendeler:		
414 394	458 648	Utsatt skattefordel	5	428 349
414 394	458 648	Sum immaterielle eiendeler		428 349
		Varige driftsmidler:		
43 724 927	43 592 471	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom		42 592 471
13 531 203	30 072 957	Maskiner og anlegg		30 782 290
0	0	Driftsløsøre, inventar og utstyr		0
57 253 130	72 665 428	Sum varige driftsmidler	6, 10	73 374 761
		Finansielle anleggsmidler:		
0	50 000	Aksjer i datterselskap	4	0
733 009	840 955	Investeringer i aksjer og andeler	4	840 955
0	2 000 000	Lån til selskap i samme konsern	12	0
733 009	2 890 955	Sum finansielle anleggsmidler		840 955
58 403 533	76 015 031	Sum anleggsmidler		74 644 065
		OMLØPSMIDLER		
227 243	292 795	Varebeholdning		292 795
		Fordringer:		
6 802 452	6 093 933	Kundefordringer	2	7 022 191
1 738 468	2 375 081	Andre fordringer		1 596 549
8 540 920	8 469 014	Sum fordringer		8 618 740
29 160 233	17 459 904	Kontanter og bankinnskudd	9	17 747 179
37 928 396	26 221 713	Sum omløpsmidler		26 658 714
96 331 929	102 236 744	SUM EIENDELER		101 302 779

Morselskap		Konsern		
2016	2017	Beskrivelse	Note	2017
		EGENKAPITAL OG GJELD		
		EGENKAPITAL		
		Innskutt egenkapital:		
175 800	175 800	Selskapskapital	7	175 800
175 800	175 800	Sum innskutt egenkapital		175 800
		Opptjent egenkapital		
20 431 363	21 849 796	Annen egenkapital, majoritetsdel		22 013 463
0	0	Annen egenkapital, minoritetsdel		0
20 431 363	21 849 796	Sum opptjent egenkapital		22 013 463
20 607 163	22 025 596	Sum egenkapital	7	22 189 263
		GJELD		
		Avsetning for forpliktelser:		
3 214 344	4 073 909	Pensjonsforpliktelser	11	4 073 909
0	82 764	Utsatt skatt	5	82 764
12 000 000	12 000 000	Andre avsetninger for forpliktelser	8	12 000 000
15 214 344	16 073 909	Sum avsetning for forpliktelser		16 073 909
		Langsiktig gjeld:		
41 741 153	45 818 770	Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	8	45 818 770
41 741 153	45 818 770	Sum langsiktig gjeld		45 818 770
		Kortsiktig gjeld:		
1 383	0	Gjeld til kredittinstitusjoner		0
12 768 395	13 048 872	Leverandørgjeld		11 106 438
460 510	531 741	Betalbar skatt	5	551 393
2 708 282	1 819 048	Skyldig offentlige avgifter		2 454 079
2 830 700	2 918 808	Annen kortsiktig gjeld		3 108 927
18 769 270	18 318 469	Sum kortsiktig gjeld		17 220 837
75 724 767	80 211 148	Sum gjeld		79 113 516
96 331 929	102 236 744	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		101 302 779

Toraneset 23. april 2018

Arild Karlsen
Styreleder

Liv Auestad
Nestleder

Jo Inge Hagland
Styremedlem

Ann Jeanette Sunde
Styremedlem

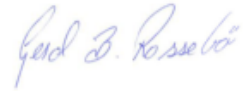
Jarle Utne Reitan
Styremedlem

Terje Knoff
Styremedlem

Sarah Marie Ness Haaland
Styremedlem

Gerd Borgny Rossebø
Ansattes representant

Gro Staveland
Administrerende direktør

Kontantstrømsanalyse

Morselskap		Konsern	
2016	2017		2017
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	
-1 265 164	1 905 920	Resultat før skattekostnad	2 119 537
-189 329	-460 510	Periodens betalte skatt	-460 510
0	0	Gevinst salg anleggsmidler	0
9 231 884	10 066 802	Ordinære av- og nedskrivninger	10 117 469
605 267	859 565	Forskjell kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensjonsfond	859 565
-1 025 346	923 444	Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	-1 947 248
779 982	-1 437 738	Endring i andre tidsavgrensingsposter	165 945
8 137 294	11 857 483	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	10 854 758
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	
0	0	Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	0
-5 112 315	-25 476 100	Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-26 236 100
0	0	Innbetaling ved salg av aksjer/andeler i andre foretak	0
-94 113	-50 000	Utbetaling ved kjøp finansielle driftsmidler	0
0	-2 107 946	Inn-/utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-107 946
-5 206 428	-27 634 046	Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-26 344 046
		Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	
1 484 821	4 077 617	Innbetaling ved opptak av ny langsiktig gjeld	4 077 617
0	0	Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0
0	0	Inn-/utbetaling ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0
1 383	-1 383	Netto endring kassekreditt	-1 383
0	0	Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0
0	0	Utbetalinger utbytte	0
1 486 204	4 076 234	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	4 076 234
4 417 070	-11 700 329	Netto endring i kontanter	-11 413 054
24 743 184	29 160 233	Kontanter og bankinnskudd 1.1.	29 160 233
29 160 233	17 459 904	Kontanter og bankinnskudd 31.12	17 747 179

Noter

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultat og balanseregnskap, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Årsregnskapet er satt opp i samsvar med lov om interkommunale selskap med tilhørende forskrifter samt etter regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Årsregnskapet er basert på grunnleggende prinsipper og klassifisering av eiendeler og gjeld og følger regnskapslovens definisjoner.

1.1 Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter morselskapet i Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS og datterselskapet HIM Transport AS. Konsernregnskapet viser disse enhetene som en felles økonomisk enhet. Konserninterne poster som aksjer i datterselskaper, konserninterne fordringer og gjeld, samt øvrige transaksjoner mellom konsernselskapene er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper ved at datterselskapene følger de samme prinsipper som morselskap.

1.2 Bruk av estimater

Under utarbeidelsen av årsregnskapet har ledelsen brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdisettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen, i henhold til god regnskapsskikk.

1.3 Inntekt og kostnadsføringspunkt

Inntekter resultatføres som hovedregel når de er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunkt ved salg av varer og tjenester. Driftsinntektene er fratrasket merverdiavgift og rabatter. Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiften henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

1.4 Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 24 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

1.4 Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel / langsiktig gjeld.

1.6 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av

driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

1.7 Investering i aksjer og andeler

Aksjer og andeler vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

1.8 Varebeholdning

Varelager regnskapsføres til anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO metoden og inkluderer anskaffelse av varene og kostnader for transport til lager.

1.9 Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

1.10 Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

1.11 Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og actuarielle forutsetninger (actuarielle gevinster og tap) under 10% av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10%-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

1.12 Kontantstrømsoppstilling

Kontantstrømsoppstilling er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Note 2 – Vurdering av kundefordringer

Morselskap	2017	2016
Kundefordringer	6 193 933	6 902 452
-avsatt til dekning av usikre fordringer	-100 000	-100 000
Fordring på deltakerkommuner	-691 401	-396 548
Bokført verdi pr. 31.12	5 402 532	6 405 904
Bokført tap på fordringer :		
Tap på fordringer	171 930	46 963

Konsern	2017	
Kundefordringer	7 122 191	
-avsatt til dekning av usikre fordringer	-100 000	
Fordring på deltakerkommuner	-691 401	
Bokført verdi pr. 31.12	6 330 790	
Bokført tap på fordringer :		
Tap på fordringer	171 930	

Note 3 – Godtgjøringer m.m.

Følgende godtgjørelser er kostnadsført:

Morselskap og konsern	Styret	Daglig leder
Lønn/styrehonorar	243 000	957 620
Andre godtgjørelser		17 896
Totale godtgjørelser	243 000	975 516

Følgende godtgjørelser er kostnadsført:

	Morselskap	Konsern
Revisjonshonorar	30 940	30 940
Honorar for annen bistand	50 880	50 880

Spesifikasjon av lønnskostnader:

	Morselskap		Konsern
	2017	2016	2017
Lønn	22 321 961	20 434 255	24 020 877
Refunderte sykepengar	-302 634	-660 905	-302 634
Arbeidsgiveravgift	2 966 863	2 688 917	3 138 433
Pensjonskostnader	2 840 917	3 431 152	2 876 852
Godtgjørelse til styret	243 000	214 917	243 000
Godtgjørelse til representantskapet	16 500	0	16 500
Andre personalkostnader	1 454 261	1 941 530	1 464 884
Forsikring, gruppeliv, ulykke etc.	202 835	200 117	256 249
Sum	29 743 703	28 249 983	31 714 161

Pensjonsforpliktelsene for samtlige ansatte i morselskapet er dekket med en kollektiv pensjonsforsikring. Forpliktelsene er balanseførte, se nærmere beskrivelse i note 11. Datterselskapet har en innskuddsbasert pensjonsordning hvor årlige innbetalinger dekker konsernets pensjonsforpliktelser. Det har vært 40 heltidsansatte, 2 deltidsansatte og 2 lærlinger i Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS i 2017. I konsernet har det vært 54 heltidsansatte, 2 deltidsansatte og 2 lærlinger.

Note 4 – Investeringer i datterselskap, aksjer og andeler

Morselskap og konsern

	Antall aksjer	Pålydende	Selskapet sin aksjekapital	Andel %	Bokført verdi
Rekom AS	101	500	2 350 000	2,15 %	110 217
Andel kapital KLP					730 738
Sum					840 955

Morselskap

	Antall aksjer	Pålydende	Selskapet sin aksjekapital	Andel %	Bokført verdi
HIM Transport AS	50 000	1	50 000	100,00%	50 000
Sum					50 000

Note 5 – Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg på:

	Morselskap		Konsern
	2017	2016	2017
Betalbar skatt	531 741	460 510	551 393
Endring i utsatt skatt	-44 254	-239 262	-13 955
Sum skattekostnad	487 487	221 248	537 438

Beregning av årets skattegrunnlag:

	2017	2016	2017
Resultat før skattekostnad	1 905 920	-1 265 164	2 119 537
Permanente forskjeller	42 185	2 081 089	42 185
Endring i midlertidige forskjeller	267 480	1 026 115	135 747
Årets skattegrunnlag	2 215 585	1 842 040	2 297 469
Betalbar skatt på årets resultat	531 741	460 510	551 393

Oversikt over midlertidige forskjeller:

	2017	2016	2017
Anleggsmidler	-1 994 123	-1 726 643	-1 862 390
23 % / 24 % skattefordel	-458 648	-414 394	-428 349

Morselskapets virksomhet omfatter både kommunalt avfall og næringsavfall. Fra og med 2008 er overskudd for virksomheten som gjelder næringsavfall av skattemyndighetene definert som skattepliktig inntekt.

Note 6 – Driftsmidler

Morselskap

	Bygg og anlegg	Tomter	Maskiner og utstyr	Sum
Bokført verdi 01.01.	41 077 874	1 648 633	14 529 623	57 256 130
Tilgang i året	4 050 527	0	21 425 573	25 476 100
Avgang i året	0	0	0	0
SUM	45 128 401	1 648 633	35 955 196	82 732 229
Årets avskrivninger	-4 184 563	0	-5 882 239	-10 066 802
Bokført verdi 31.12.	40 943 837	1 648 633	30 072 957	72 665 427
Årets avskrivning i %	5 – 10 %		10 – 20 %	
Levetid	10 – 20 år		5 – 10 år	

Haugesund kommune har fakturert kapitalkostnader på kr 2 157 000 etter deltageravtalen. Herav er kr 1 588 750 bokført som annen driftskostnad og kr 568 250 er bokført som annen finanskostnad denne perioden.

Konsern

	Bygg og anlegg	Tomter	Maskiner og utstyr	Sum
Bokført verdi 01.01.	41 077 874	1 648 633	14 529 623	57 256 130
Tilgang i året	4 050 527	0	22 185 573	26 236 100
Avgang i året	0	0	0	0
SUM	45 128 401	1 648 633	36 715 196	83 492 229
Årets avskrivninger	-4 184 563	0	-5 932 239	-10 117 469
Bokført verdi 31.12.	40 943 837	1 648 633	30 782 290	73 374 761
Årets avskrivning i %	5 – 10 %		10 – 20 %	
Levetid	10 – 20 år		5 – 10 år	

Note 7 – Annen egenkapital

Morselskap

Innskuddskapital kommuner	31.12.2016	31.12.2015
Haugesund	102 300	102 300
Tysvær	30 300	30 300
Vindafjord	27 300	27 300
Etne	13 200	13 200
Bokn	2 700	2 700
Sum innskuddskapital	175 800	175 800

	Innskutt EK	Annen EK	Sum
Egenkapital pr 01.01.	175 800	20 431 363	20 607 163
Årets resultat		1 418 433	1 418 433
Egenkapital pr 31.12.	175 800	21 849 796	22 025 596

Konsern

	Innskutt EK	Annen EK	Sum
Egenkapital pr 01.01.	175 800	20 431 363	20 607 163
Årets resultat		1 582 099	1 582 099
Egenkapital pr 31.12.	175 800	22 013 462	22 189 263

Note 8 – Langsiktig gjeld

Morselskap og konsern

	01.01.2017	Endring	31.12.2017
Lån	41 741 153	4 077 617	45 818 770
Gjeld knyttet til etterdrift av deponi	0	0	0
Sum langsiktig gjeld	41 741 153	4 077 617	45 818 770

Av selskapets lånegjeld forfaller kr 13.755.000 til betaling mer enn 5 år fra utløpet av regnskapsåret.

Selskapet er pålagt etterdrift av deponiet i 30 år, og penger til dette må settes av mens deponiet er i drift. Totalt er det nå avsatt kr 12 mill. til etterdrift, tilsvarende planlagt størrelse på dette. Det foreligger fullstendig plan for avslutning av deponiet på Toraneset. Denne planen er oversendt Fylkesmannen for godkjenning.

Note 9 – Pantsettelsler

Selskapets gjeld er ikke sikret ved pant. Eierkommunene hefter uavgrenset for sin prosentandel av selskapet sine forpliktelser, og ansvaret blir delt i henhold til kommunene sine innbyggertall. Av selskapets bankinnskudd utgjør kr 1.030.741 bundne midler til forskuddstrekk for de ansatte.

Bundne midler til forskuddstrekk for de ansatte i konsernet utgjør kr 1 238 638.

Note 10 – Investeringer, salg og budsjett

Morselskap

	2017			2016			2015		
	Inv.	Budsj.	Salg	Inv.	Budsj.	Salg	Inv.	Budsj.	Salg
Bygg og anlegg	4 050	3 000	–	2 710	5 000	–	2 050	625	–
Tomter	0	0	–	0	0	–	0	0	–
Maskiner og utstyr	21 426	15 100	–	2 402	7 420	190	3 799	8 765	–
Totalt	25 476	18 100	–	5 112	12 420	190	5 849	9 390	–

Budsjettmidler ovf. fra tidl. år		7 800			2 875			1 580	
Budsjettavvik pr år	-424			-10 183			-5 121		

Beløp i hele kr 1000.

Konsern

2017			
	Inv.	Budsj.	Salg
Bygg og anlegg	4 050	3 000	–
Tomter	0	0	–
Maskiner og utstyr	22 186	15 100	–
Totalt	26 236	18 100	–
Budsjettmidler ovf. fra tidl. år		7 800	
Budsjettavvik pr år	336		

Beløp i hele kr 1000.

Revisors beretning

KPMG AS
Karmsundgata 72
5529 Haugesund

Telephone +47 04063
Fax +47 52 70 37 70
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til representantskapet i Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 1 418 433 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 1 582 099. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS per 31. desember 2017 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Ålesund	Finnøy	Modø	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Karvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om

selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

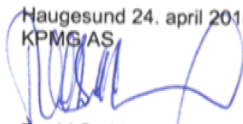
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

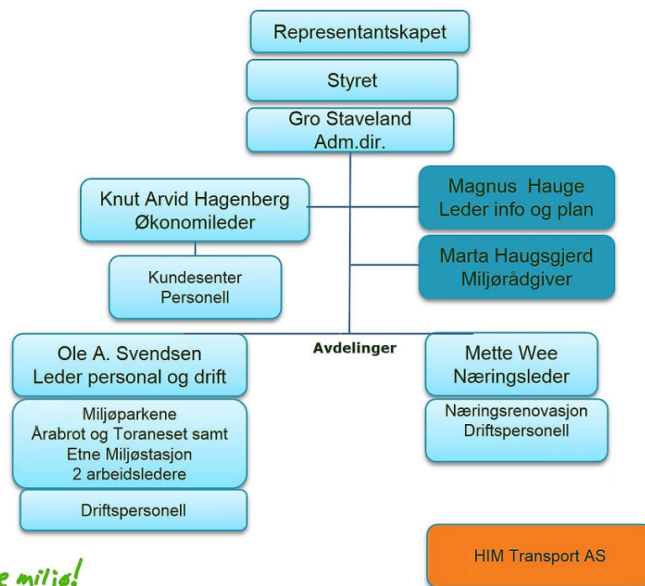
Haugesund 24. april 2018
KPMG AS

Roald Stakland
Statsautorisert revisor

Organisasjon 2017

Organisasjonskart for HIM IKS

Sammen for et bedre miljø!

Representantskap

Kommune	Representant	Vara
Bokn	Kari Christensen Kjetil Vatnaland	Jørgen Thuestad Oddvar Hognaland
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen Varaordfører Ingemund Berge	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim Kenneth Lyng Karlsen
Haugesund	Nini Hæggernes Arne Trygve Løvvik Gudrun Caspersen Synnøve Lunde	Tor Inge Eidesen Bjørge Else Skjøldevik Esraa Akram
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier Varaordfører Ola S. Apeland	Anita Halsnes Arvid B. Bakken
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal Varaordfører Steinar Skartland	Wenche Sandbekken Lilleland Leif Nordbø

Styret

Verv	Representant	Kommune
Styreleder	Arild Karlsen	Vindafjord
Nestleder	Liv Auestad	Haugesund
Styremedlemmer	Ann Jeanette Sunde Olaussen	Bokn
	Jo Inge Hagland	Haugesund
	Sarah Marie Ness Haaland	Etne
	Jarle Utne Reitan	Haugesund
	Terje Knoff	Tysvær
Styremedlem ansatte	Gerd Borgny Rossebø	
Observatør ansatte	Knut Arvid Hagenberg	
Varamedlemmer	Emilie Moi Eikje	Bokn
	Ole Funderud	Etne
	Håkon Nordstrøm	Haugesund
	Helge Ytterøy L'orange	Haugesund
	Toril Steinsvik	Haugesund
	Lars Dalen	Vindafjord
Vara for ansatte	Ole A. Svendsen	

Klagenemnda for HIM IKS

Forvaltningsloven § 28 sier bl.a. følgende om klageinstanser: «For enkeltvedtak som er truffet av forvaltningsorgan opp rettet i medhold av lov om kommuner og fylkeskommuner er klageinstansen kommunestyret eller fylkestinget eller særskilt klagenemnd oppnevnt av dette.» Følgende representanter er oppnevnt av eierkommunene til den interkommunale klagenemnda for HIM for perioden 2015-2019:

Kommune	Representant	Vararepresentant
Bokn	Anita Kro	Tom Inge Aksdal
Etne	Lars Olav Bergsvåg	Trude Enge
Haugesund	Astri Furumo	Gjertrud Kjellesvik
Tysvær	Randi Iren Rettedal	Svein Ivar Dybdal
Vindafjord	Kjartan Innbjo	Ingvild Skare

Randi Iren Rettedal er leder og Kjartan Innbjo er nestleder av klagenemnda.

I 2016 og 2017 hadde klagenemnda hhv 1 og 2 saker til behandling.

HIM 10 år – veien videre

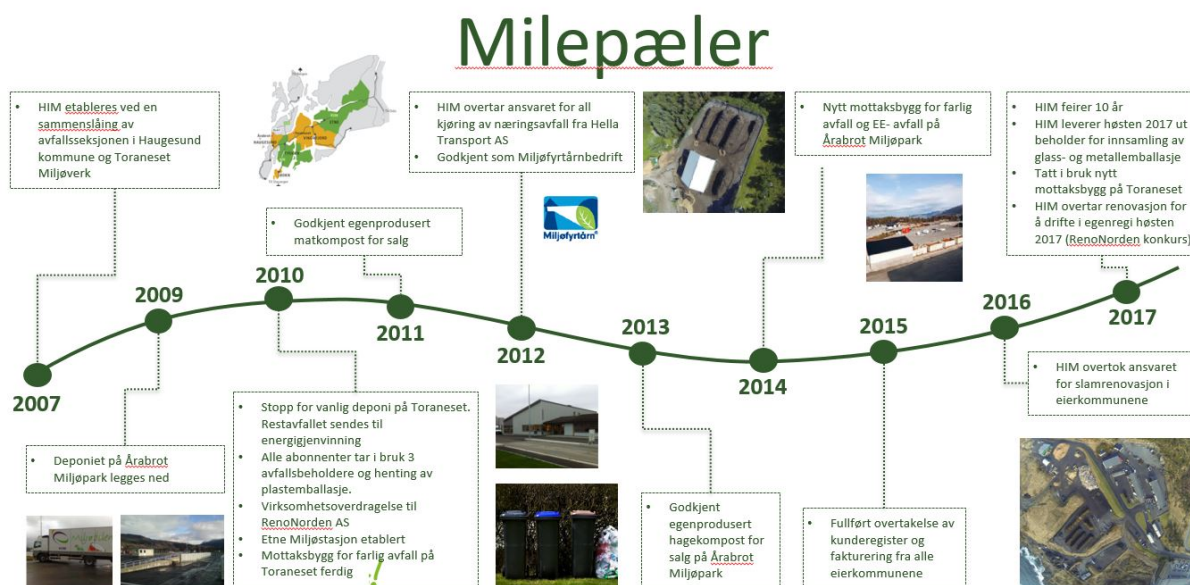
I 2017 var HIM 10 år, og dette ble markert i ulike sammenhenger både internt i selskapet og med en feiring i september sammen med styret og eierne. HIM har i 2017 jobbet med ny strategi for de neste 10 årene. Denne ble vedtatt våren 2018.

Strategiplanarbeid:

HIM sin vedtekt og renovasjonsforskrift er vedtatt hhv i 2007 og 2009. Selskapet var dermed 10 år i 2017 og forrige strategiplan var gjeldende til 2016. HIM har i stor grad oppfylt de krav og forventninger som ble stilt fra eierkommunene ved opprettelse av selskapet, og arbeid med en ny strategisk plan for de kommende 10 årene ble startet opp i februar 2017 med et 2-dagers strategimøte på Fitjar. Her var hele styret samlet sammen med ledelsen i HIM, verneombud og tillitsvalgte.

Innleid konsulent fra PwC, Maren Lien, har deltatt på en rekke skype-/hangout-møter med ledelsen i HIM. Arbeidet ble ellers lagt opp med bred involvering, bl.a. ved at Maren Lien deltok på 2 strategisamlinger i Haugesund der alle ansatte i HIM var invitert, 02.05.17 og 06.02.18.

Styret hadde strategiarbeidet til drøfting flere ganger i løpet av 2017, og planen ble vedtatt av styret i mars 2018. I planen løftes det frem en rekke spennende oppgaver og utfordringer for HIM de kommende årene.

Visjon og verdier

HIM skal tilby miljøvennlige, brukervennlige og kostnadseffektive ordninger for avfall og slam til innbyggerne og virksomheter på Haugalandet.

Renovasjon og slam

Renovasjonsvirksomheten

Forholdene rundt driften av RenoNorden før og etter konkursen i selskapet gjorde at HIM tidlig i året innså at vi måtte engasjere oss i planlegging av tømmerutene for å forbedre disse. De første ni månedene ble det rapportert inn unormalt mange klager på manglende tømning (se egen graf). Sjøførerne slet med lite sammenheng i rutene som RenoNorden innførte fra 1/1-2017. Både før og etter konkursen brukte HIM mye ressurser på å forbedre rutene samt å få innført helt nye ruter fra 1/1-2018.

Renovasjonsgebyrene

Renovasjonsgebyrene ble satt ned med 13% i 2017 som følge av gode driftsresultater over flere år. Husholdningsrenovasjon drives til selvkost og opparbeidet overskudd er brukt til å redusere gebyrene.

Antall abonnenter

Antall abonnenter med renovasjon har økt med 3% i løpet av 2017. Det er nå 29.067 husholdninger med renovasjon og 3.985 fritidsboliger.

Nye tømmeruter

Opprettelsen av HIM Transport ga mulighet for tettere samarbeid mellom kundesenteret og renovasjonstjenesten. Det ga raskt utslag i bedre kvalitet og færre avvik. Mot slutten av året ble det også innført dataterminaler i bilene med tømmeruter og karttjenester. Det gir bedre ruteoversikt og et godt system til å rapportere avvik og å informere om spesielle forhold som skal tas hensyn til ved tømning.

Skjerm bilde fra de nye dataterminalene i renovasjonsbilene.

Stoppestedene merkes i kartet og bilene dirigeres til rett sted ved hjelp av kartnavigasjon. Når bilen kommer fram vises detaljbilde med informasjon om hvilke beholderne som skal tømmes:

Rute

V05-Ølen, 0410

Kjører fritt

1 Sjoargata 50

Avstand 17,78 km

2 Øvrehagen 116

Avstand 19,62 km

3 Øvrehagen 141

Avstand 19,59 km

4 Gartnerihagen 5

Avstand 18,42 km

5 Øvrehagen 155

Avstand 19,60 km

6 Sjoargata 22

Avstand 17,66 km

7 Dreganesvegen 153+155

Avstand 18,52 km

8 Øvrehagen 149

Avstand 19,69 km

9 Øvrehagen 122

Avstand 19,63 km

10 Coop Extra Ølen, ØlenSenter

Avstand 18,12 km

11 Sjoargata 87+89+91+93+95+99

Avstand 17,92 km

12 Sandeidvegen 464

Avstand 16,21 km

13 Sandeidvegen 294

Avstand 16,76 km

14 Dreganesvegen 437+439+441+443+2

Avstand 16,76 km

Euref89 UTM32 6611669N 3199000

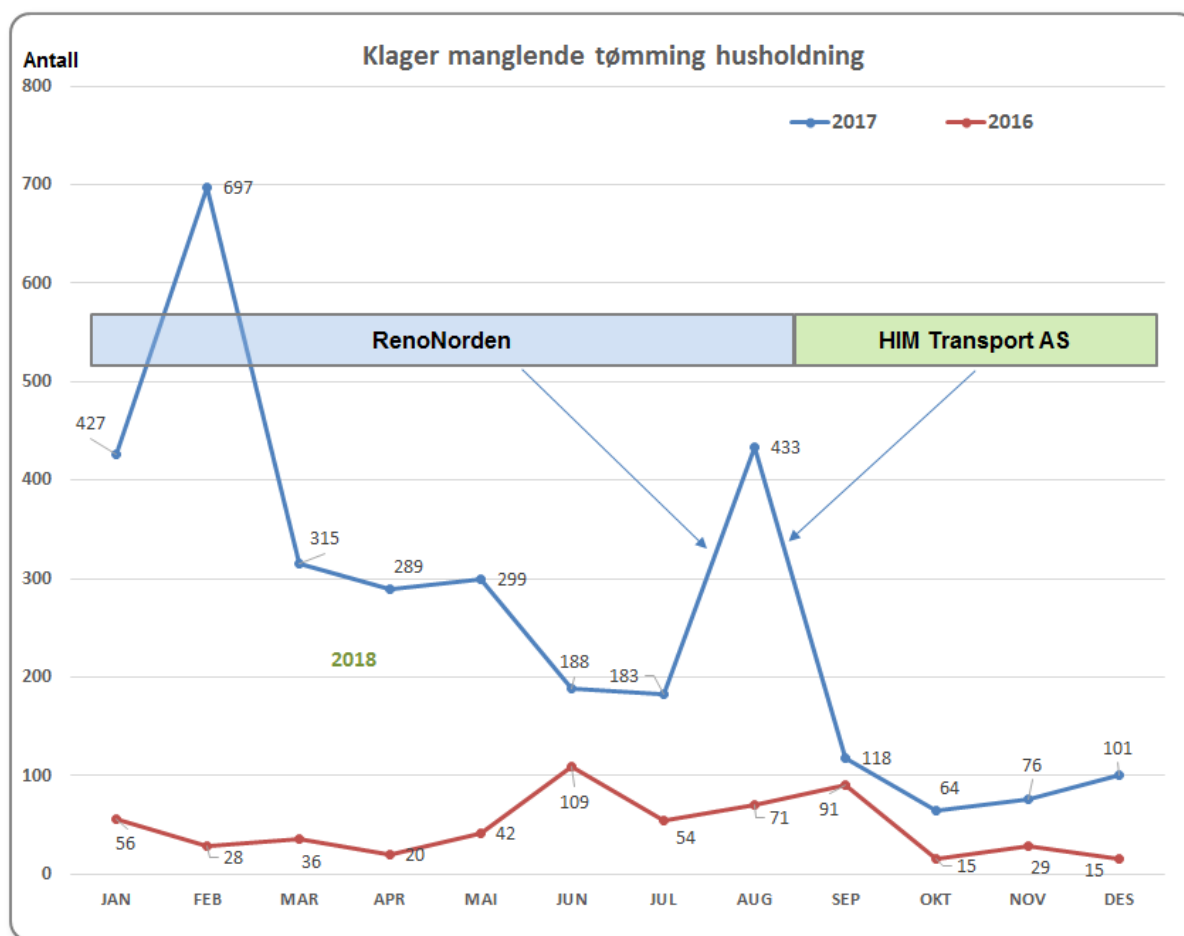
Start rute

Stopp rute

Avbryt

Klager på manglende tømning

Graf som viser klager på manglende tømninger

Slamtømming

HIM har ansvar for tømning av over 6.000 private slamanlegg. Vanlige husholdningstanker tømmes hvert 2. år, mens tilsvarende for fritidsboliger tømmes hvert 4. år. Ved problemer eller mer bruk enn vanlig oppstår også situasjoner der ekstratømminger eller nødtømminger må utføres. Nødtømming utføres innen 24 timer etter at dette er bestilt.

Ny operatør

Sommeren 2017 overtok firmaet JTR slamtømmingene for HIM etter avtale mellom JTR og vår tidligere operatør SJT. Det er HIM som styrer når de periodiske tømningene skal skje. I 2017 ble det brukt mye tid til å «drille» rutiner og kommunikasjon mellom JTR og HIM for å sikre at tømningene går etter planen. Det er også viktig at operatørene følger rutinene m.h.t. å registrere opplysninger om de enkelte anleggene. Ved utgangen av 2017 var JTR godt ajour med de planlagte tømningene.

Nye bilterminaler

HIM innførte nye terminaler i bilene med ruter og kartløsninger for tømningene. Det nye systemet er mer fleksibelt og driftssikkert enn det forrige. Det sparer også tid på kundesenteret ved at det er enklere å håndtere i planleggingen av nye tømmeoppdrag.

Analyseprøver

Det ble i løpet av året innført rutiner med periodiske analyseprøver fra store tanker ved slamtømminger. Analysene skal sikre at innholdet ikke overstiger grenseverdier for bl.a. innhold av tungmetaller når slammet skal inngå i kompostprodukter.

Tømminger

År 2017	Ordinære tømminger	Ekstratømminger	Nødtømminger
Antall slamanlegg tømt	3.262	79	40

Slamgebyr

Det var ingen endring i satsene for slamgebyr fra 2016 til 2017.

Ny innsamlingsordning

Høsten 2017 fikk husholdningene utlevert nye beholdere for innsamling av emballasje av glass og metall.

Det var Tysvær Vepro, Avdeling for Arbeid og Inkludering som stod for arbeidet med montering og utlevering av de ca. 20 000 beholderne.

Sommeren og høsten 2012 ble det foretatt en evaluering av den tidligere bringeordningen for emballasje av glass og metall. Dette arbeidet ble oppsummert våren 2013 i en evalueringsrapport som foreslo flere tiltak for å øke kildesorteringen. Ut fra dette ble kjøp av låsbare beholdere med «lokk-i-lokk» til emballasje av glass og metall beskrevet som en opsjon i beholderanbud inngått våren 2014. Egen innsamlingsordning for emballasje av glass og metall ble beskrevet som opsjon i renovasjonsanbudet som ble inngått våren 2016.

Henteordning for emballasje av glass og metall ble vedtatt ifm. behandlingen av 2017-budsjettet.

Vinteren og våren 2017 ble 20 000 beholdere bestilt. HIM utviklet et spesialsystem med bruk av iPad for utlevering av beholderne. Dette kommuniserte med vårt kundebehandlingssystem ProAktiv.

Utleveringen startet 15. august 2017 og ble fullført tidlig i desember som planlagt.

Informasjonsarbeid og omdømmebygging

HIM har i 2017 gjennomført en rekke informasjonstiltak, både tradisjonelle og digitale.

I 2017 har HIM fortsatt overgangen fra tradisjonell til digital markedsføring:

- Videreført digital Årsmelding.
- Satset på digital tømme kalender og App.
- Videreutviklet og benyttet egne Facebook-sider i stor grad, både på Affi Bruktbutikk og for HIM.
- For en stor del gått over til digital annonsering.

Samtidig har vi modernisert og endret format på vår informasjonsavis; HIM-Nytt og Hytte-Nytt. HIM-Nytt sendes ut som offentlig informasjon til alle abonnenter vår og høst, mens Hytte-Nytt sendes adressert til alle hytteabonnenter før påske.

Arrangement, kurs ol.

- Kompostkurs på Tysværtunet våren 2017. Kurset ble fulltegnet med rundt 50 deltagere og gode tilbakemeldinger i etterkant.
- Tilstede med betjent stand og barneaktiviteter på barnefestivalen Englebarn & Bøllefrø i Etne høsten 2017. Festivalen ble godt besøkt og responsen på vårt «Avfallssirkus» var svært god.
- HIM tar i mot skoleklasser og andre for omvisning. I 2017 hadde vi 11 besøk med totalt ca. 230 besøkende.

Avfallsreduksjon:

HIM yter støtte til lokale miljørelaterte aktiviteter:

- Loppemarkeder osv.:
 - Stemnestaden.
 - Speiderne i Skånevik.
 - Kiwanis- bokmesse i Haugesund.
 - Indre Haugaland Rytterklubb- åpen dag med salg av brukt rideutstyr.
 - IL- Skjoldar.
 - Gjenbruksarrangement i Vindafjord ifm. TV- aksjonen.
- Den store fiksedagen- Haugesund.
- Open Heart- klesinnsamling til Ukraina.
- Støtte til kjøp av tøybleier; barn som bruker engangsbleier produserer rundt et tonn restavfall i bleieperioden. HIM yter derfor inntil 1000 kr i støtte til kjøp av tøybleier. I 2017 innvilget HIM 16 slike søknad.

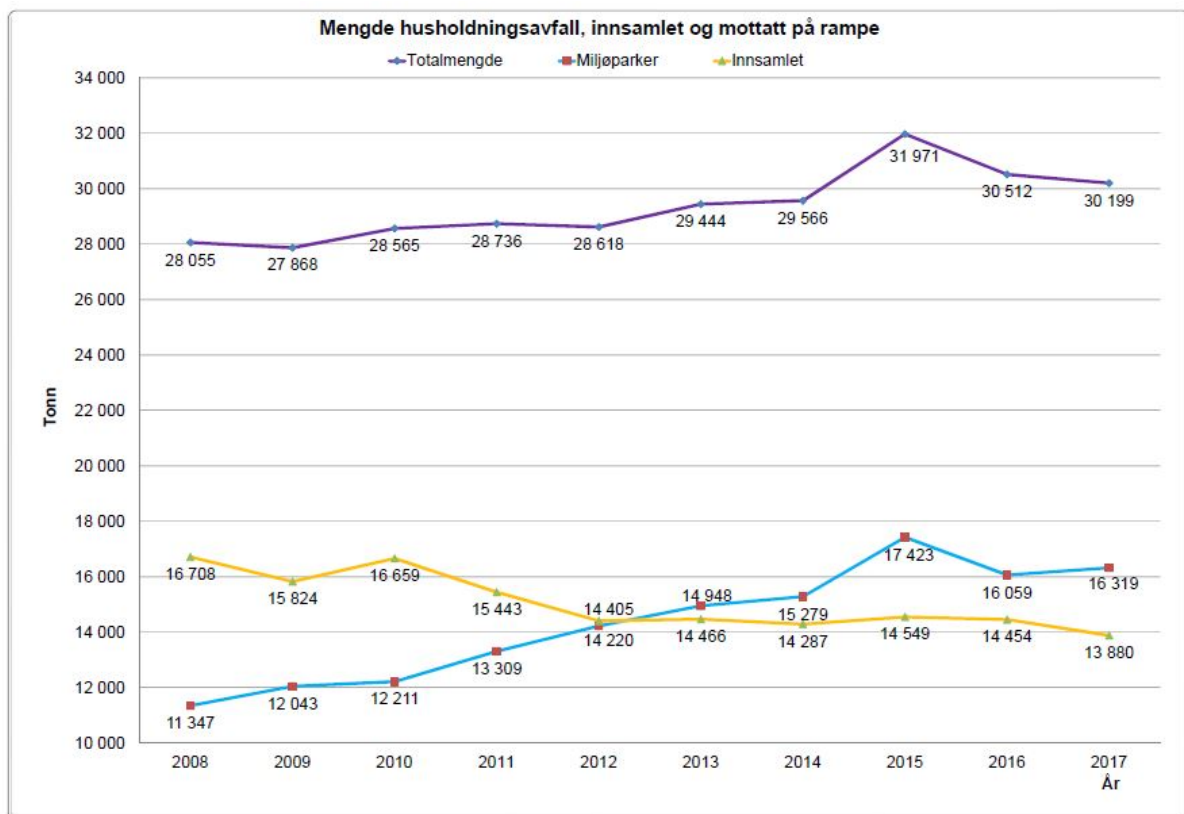
Ryddeaksjoner:

HIM støtter lokale ryddeaksjoner men hadde i fjor få henvendelser.

Avfallsmengder og sorteringsgrad

Etter en lang periode med økende avfallsmengder har vi de siste to årene sett at avfallsmengden har gått noe ned. Dette er en gledelig utvikling som samsvarer med nasjonal målsetning om reduserte avfallsmengder.

Figuren nedenfor viser hvordan avfallsmengdene har utviklet seg i perioden 2008- 2017. Mengden avfall levert til miljøparkene/mottatt på sorteringsrampe inneholder ca. 5% næringsavfall. Vi ser bl.a. en reduksjon i samlet mengde avfall HIM har samlet inn og mottatt fra husholdningene de siste to årene. Etter en kraftig reduksjon i avfallsmengden som ble levert til HIM sine avfallsmottak i 2015 så vi siste år en liten økning på 1,6%. dette er bare marginalt mer enn befolkningsveksten som i 2017 var på 0,6%. Vi ser av figuren at mengden avfall som samles inn hjemme fortsatt er avtagende.

Mulige forklaringer:

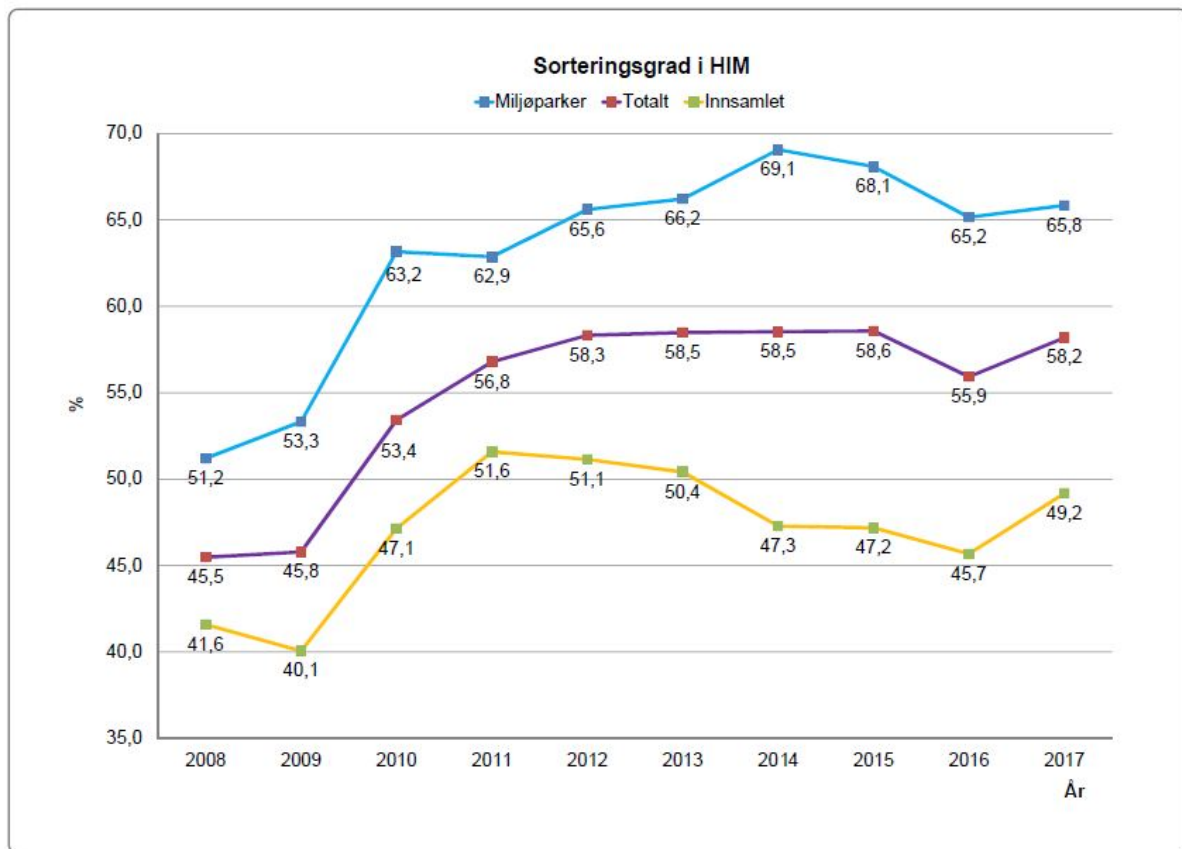
Økende avfallsmengder levert til HIM sine avfallsmottak skyldes nok generelt at publikum, særlig i distriktskommunene, har blitt flinkere til å benytte HIM sine avfallsmottak. Dette er nok også en del av årsaken til at det samles inn stadig mindre avfall hjemme hos folk. I tillegg har papirmengden gått litt ned de senere årene bl.a. som en følge av reduserte opplagstall og økt digitalisering.

At vi ser en avfallsreduksjon samlet sett har nok flere årsaker:

- «Bråbremsen» i oljerelaterte næringer i 2015/16 er nok hovedårsaken til fallet i avfallsmengde levert til anleggene i 2016. At avfallsmengdene øker noe i 2017 kan tolkes som at det nå går litt bedre i lokalt næringsliv. Dette understøttes av tilsvarende utvikling i mengden Elektrisk- og Elektronisk avfall og farlig avfall (maling og «oppussingsavfall»). Både

kjøp og salg av elektriske artikler og «interiør/oppussing» er aktiviteter som trolig er nokså korrelert mot grad av velstand i samfunnet.

- Vi ser en stadig økende interesse for ombruk, redesign og brukthandel/bytte. Dette kan nok også bidra til at en del produkter får forlenget levetid, og at det således kastes mindre.

Sorteringsgrad:

Def. utsorteringsgrad: Andelen av total avfallsmengde som sorteres ut fra avfallet fordi det miljømessig eller økonomisk sett er fornuftig. Utsortert avfall går enten til materialgjenvinning, særskilt energigjenvinning eller til deponi.

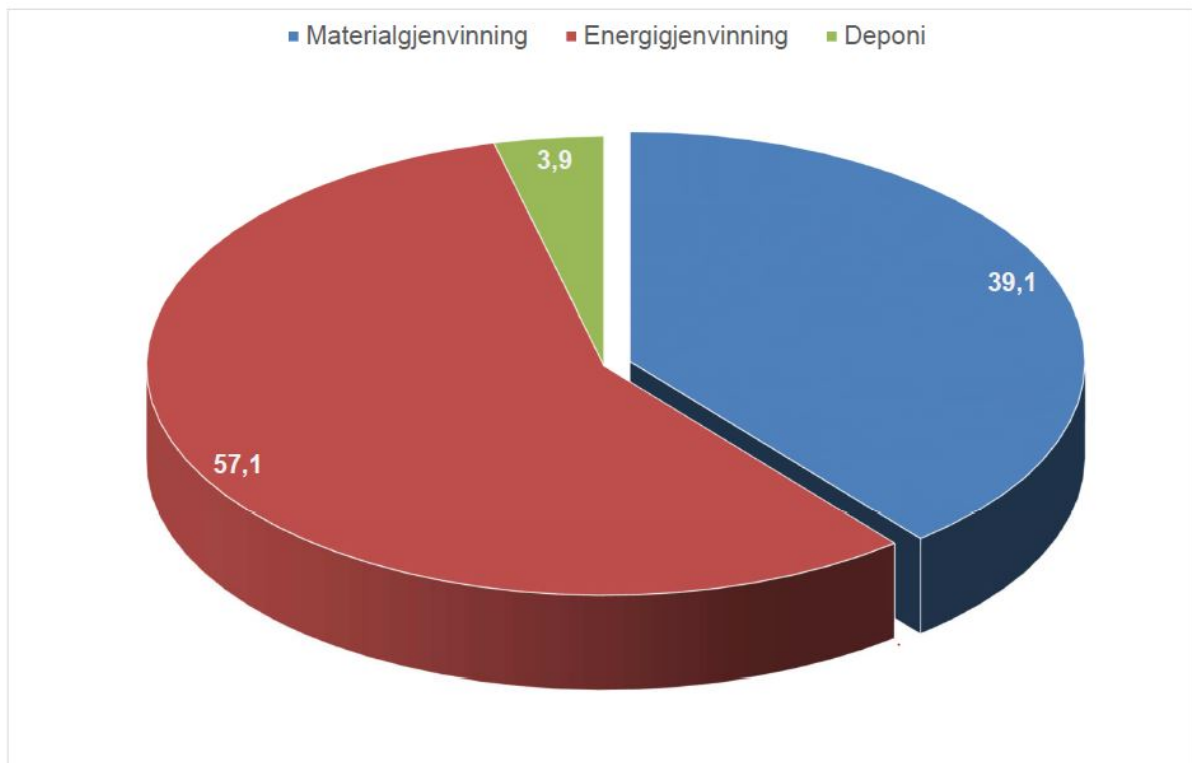
Def. materialgjenvinningsgrad: Andel av total avfallsmengde som leveres enten direkte til materialgjenvinning eller til sentralsortering før det blir en ny råvare.

Grafen i figuren ovenfor viser at utsorteringsgraden ser ut til å ha stabilisert seg på rundt 58%. Vi ser også at utsorteringsgraden er noe høyere på anleggene sammenlignet med avfallet som samles inn. Eller sagt på en annen måte; avfallet som oppstår hjemme sorteres i mindre grad sammenlignet med avfallet som blir levert til HIM sine mottaksanlegg.

Dette bildet ble bekreftet i en plukkanalyse gjennomført på 475 kg restavfall hentet inn fra 51 tilfeldig valgte abonnenter fra hele HIM- området. Denne plukkanalysen viste at drøyt 60% av innsamlet restavfall kunne vært sortert ut. Selv om omfanget av plukkanalysen er lite stemmer det godt med tidligere plukkanalysen, og anses således å være rimelig representativt. Det er imidlertid gledelig at utsorteringsgraden ser ut til å øke for avfallet som samles inn. Det er grunn til å tro at denne utviklingen vil fortsette i 2018 bl.a. som en følge av ny henteordning for emballasje av glass og metall som ble innført fra januar 2018.

For avfallet som er samlet inn er utsorteringsgrad lik materialgjenvinningsgrad:
Emballasje av glass og metall, plastemballasje, papiravfall og matavfall sendes direkte til materialgjenvinning.

Som det framgår av kakediagrammet nedenfor materialgjenvinnes i dag kun 39% av husholdningsavfallet i HIM. Dette er fortsatt langt fra EU sine krav om at 50% av husholdningsavfall skal materialgjenvinnes innen 2020. Dette skyldes bl.a. at behandlet trevirke i dag sendes til energigjenvinning. Trevirke er tilnærmet klimanøytralt brensel som til dels erstatter fossil energi. Behandlet trevirke utgjør 23% av avfallet som leveres til våre mottaksanlegg. Dersom dette avfallet ble sendt til materialgjenvinning ville materialgjenvinningsgraden ved anleggene vært på ca. 54%, mens materialgjenvinningsgraden for HIM totalt sett ville blitt ca. 52%.

Sannsynligvis vil dette tallet bedre seg noe ved bedre kildesortering, men det er mulig at HIM i framtiden må sende innsamlet restavfall til sentralt ettersorteringsanlegg for ytterligere utsortering. På samme måten bør nok grovere restavfall fra mottaksanleggene forsorteres før energigjenvinning. Endelig bør HIM vurdere å sende behandlet trevirke til materialgjenvinning, dvs. fortrinnsvis sponplateproduksjon.

Næring

HIM sin næringsavdeling har hatt et aktivt år hvor vi bl.a. har hatt fokus på Veiledning og rådgivning innen byggavfall, miljø- og avfallsrapportering til våre kunder og etablering/justering av nye ruter for innhenting av smittefarlig avfall.

Byggavfall, avfallsbaserte råvarer til materialgjenvinning:

Norge har gjennom EØS-avtalen implementert EUs rammedirektiv for avfall og forpliktet seg til et mål på at 70 % av ikke-farlig bygg- og anleggsavfall skal utsorteres og forberedes til ombruk og materialgjenvinning. Dette skal skje allerede innen 2020. Innsamling, gjenvinning og ombruk av byggavfall ble derfor viktige momenter i året som gikk. Alle som skal bygge, rive eller rehabilitere bygg av en viss størrelse skal lage en plan for hvordan avfallet skal håndteres. Med bakgrunn i dette må vi ta krav og mål med oss inn i vår hverdag og sørge for at vi evner å omsette og forstå hva det vil si i vår arbeidsdag lokalt på Haugalandet. Tilgang til avfallsbaserte råvarer er et viktig bidrag til den sirkulære økonomien og vårt avfall er nå blitt dagens råvarer.

Stor økning i innhenting av Risiko og smitteavfall:

I 2017 fikk vi en kraftig økning i innhenting av smittefarlig avfall på Haugalandet. Vi vant bla. anbudet til Karmøy kommune innen innhenting av risiko- og smitteavfall og har nå etablert faste henteruter i alle HIM- kommunene og Karmøy. Smittefarlig avfall skal ikke blandes med andre typer avfall og skal så snart som mulig leveres til destruksjon. Helse- og omsorgssektoren er en bransje med helt spesielle behov og krav til avfallshåndtering. På sykehus, lege- og tannlegekontorer, omsorgssenter og sykehjem oppstår avfall som på avveie kan være til risiko for både ansatte, besøkende og miljøet. Emballasje for håndtering og pakking av smittefarlig avfall som inneholder antibiotika resistente bakterier, eks. MRSA og Norovirus innen omsorgssektoren utgjør en stor del av denne økningen. Kanylebokser til oppbevaring av sprøytespisser og annet medisinsk småutstyr inngår også i denne type henteordninger.

Miljø- og avfallsrapportering:

Vi bistår stadig oftere med dokumentasjon på kunders avfallsmengder. Vi dokumenter både det vi henter inn på renovasjonsrutene og det som blir levert inn av den enkelte fraksjon og til hvilket av våre to mottaksanlegg det er levert til. Kvalitet og kunnskap om avfallet til våre kunder er avgjørende for at vi får inn så høy kvalitet på avfallet som mulig. Vi jobber kontinuerlig med å øke kunnskapen internt og eksternt, samt inneha god digital kvalitet på kundeunderlag for møte kundenes krav til miljørapportering videre i sine miljøregnskap.

HMS, kvalitetssikring og miljø

HIM har et godt etablert HMS system som også er tilgjengelig via App for smarttelefon og PC. Dette gjør det enkelt for den enkelte å melde inn avvik, søke om ferie/fri, samt registrere sykefravær og kompetanse.

Systemet er bygget opp med et avvikssystem og fire håndbøker; Driftshåndbok, HMS-håndbok, Personelhåndbok og Lederhåndbok. Ledergruppen foretar årlige revisjoner av systemet, og systemet oppdateres ellers ved behov.

HIM har også stort fokus på beredskap og ulykkesforebygging. I 2017 ble det gjennomført følgende øvelser/tiltak:

- Brannøvelse på alle anlegg.
- Beredskapsøvelse i akutt forurensning på våre to miljøparker.
- Førstehjelpskurs for alle ansatte.

HIM fører oversikt over de ansattes kompetanse, og sender regelmessig personell fra alle deler av organisasjonen på relevante kurs osv.

HIM har stort fokus på Kvalitet og Miljø ved alle innkjøp og foretar jevnlig revisjon av våre leverandører for å se til at miljø- og kvalitetskrav følges opp. Høsten 2017 besøkte ledergruppen Finspång Tekniska Verken i Sverige. Dette er et kommunalt eid fjernvarmeanlegg for Finspång og området rundt. Anlegget er HIM sitt primære restavfallsmottak. Finspång Tekniska Verken har svært høy miljøstandard, det bar preg av å være godt driftet, var ryddig og gav ellers et totalt sett godt inntrykk.

HIM har vært godkjent som miljøfyrtårnbedrift siden 2012 og ble resertifisert i 2015. HIM fikk godkjent en miljøfyrtårnkonsulent på slutten av 2015 og kan dermed bistå bedrifter i prosessen fram til sertifisering.

Annen informasjon

Telefonstatistikk

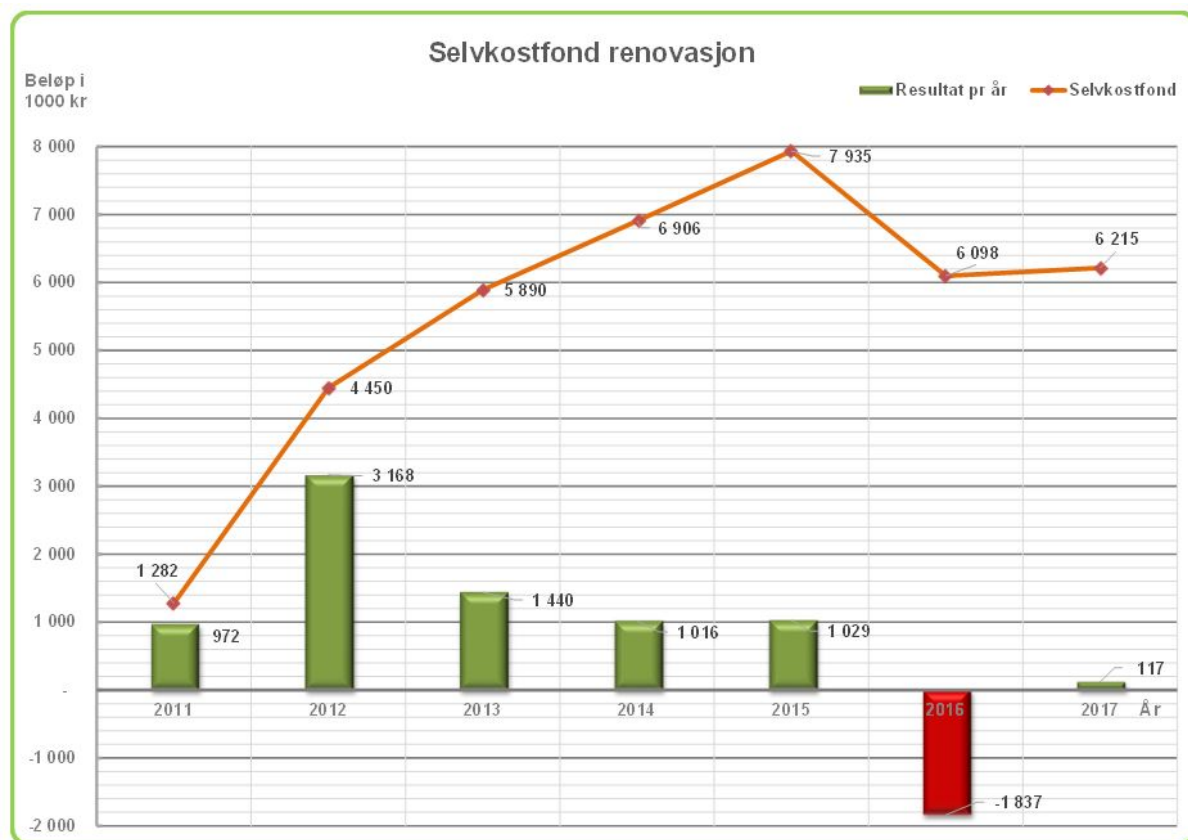
Selv i travle tider er gj.snitt responstid på telefon under 40 sekund.

Gebyrutvikling renovasjon

Selvkostfond

Langsiktig gjeld

Utvikling langsiktig gjeld og opplysning om større prosjekter som har påvirket låneopptaket

